

KEUSOTE

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Esitys

Sote-yksikkö lisäselvitys - tarkasteltavana kohteena Jokela

Aluehallitus 26.3.2024
Aluevaltuusto 4.4.2024

Susanna Pitkänen, palvelujohtaja

KEUSOTE.FI

Sote-yksikkö on HVA:n palvelumuoto, joka tuotetaan tarkoituksenmukaisesti kohderyhmälleen. Sote-yksikön palvelut ovat rajattuja. Palvelu voidaan tuottaa liikkuvana tai kiinteässä toimipisteessä

Tarpeenmukaisuus tarkoittaa, että palveluja tarjotaan joustavasti väestön palvelutarpeet, ikärakenne, etäisyydet ja luontaiset asiointisuunnat sekä alueelliset erityispiirteet huomioiden. Sote-yksiköillä on tärkeä rooli varmistaa tarpeenmukaista palvelutoimintaa alueilla, missä palveluverkkoa tiivistetään.

1

Sote-yksiköiden palvelut voivat olla liikkuvia palveluita. Liikkuvista palveluista on hyötyä siellä, missä liikkuvuus ratkaisee palvelujen saatavuuden. Tämä koskee lähinnä haja-asutusalueita tai niitä ryhmiä, joiden toimintakyky on merkittävästi heikentynyt. Tarpeenmukaisia liikkuvia sote-palveluja voidaan tuoda myös alueille, joissa ongelmana on pitkät etäisyydet ja joukkoliikenteen puute. Keusoten alueesta n. 8 % on haja-asutusaluetta.

2

Sote-yksiköt voivat olla myös kiinteitä toimipisteitä, joissa on tarjolla rajattua sosiaali- tai terveyshuollon palvelua. Sote-yksiköiden palvelutarjonta vaihtuu dynaamisesti palvelutarpeen mukaisesti .

1

Liikkuvia Sote-yksikköpalveluja on jo nyt

	 Asiakkaan kotona	 Kulkuvälineessä	 Julkisessa tilassa
Palvelu- tapahtuma	Asiakas tapaa ammattilaisen omassa kodissaan	Ammattilainen tulee ilmoitettuun kohtauspaikkaan palvelupisteenä toimivalla kulkuvälineellä, jossa palvelu toteutuu	Asiakas tapaa työntekijän sovituksessa julkisessa paikassa, jossa on asian hoitamiseen soveltuva asiallinen tila. Tila voi olla esim. kirjasto, kahvila, koulu jne.
Esimerkkejä palveluista	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelun tarpeen arviointi • Kotihoito • Kotikuntoutus • Kotisairaala 	<ul style="list-style-type: none"> • Mammografiakuvaukset • Suun terveydenhuollon täyden palvelun liikkuva hoitoyksikkö esim. ikääntyneille • Liikkuva sairaala (Liisa) 	Koululaisten suun terveystarkastukset koulupäivän aikana koulujen tiloissa
Palvelun tuottamisen edellytys	Palvelua tuottava ammattilainen liikkuu	Investointi varustettuun autoon tai rekkaan. Toiminta voi vaatia vesi / sähköliittymän, mikä rajaa pysähtymispaikkoja	Ammattilainen ja asiakas liikkuvat

Osana Jokelan sote-yksikön aloitusta tavoitellaan Suun terveydenhuollon täyden palvelun liikkuvan hoitoyksikön käyttöönottoa

Tavoitteena on mallintaa vakituisen toimipisteen sote-yksikkötoiminta Jokelan terveysaseman nykyisissä tiloissa

- Palveluihin ohjaututaan Keusoten keskitetyn asiakasohjauksen ja hoidon tarpeen arvioinnin kautta.
- Säännöllisesti tuotettavat palvelut kohdennetaan äitiys- ja lastenneuvolan palvelujen käyttäjille ja niille pitkäaikaissairaille, joilla ei ole tosiasiallista mahdollisuutta hakeutua sote-keskusten palveluihin.
- Säännölliset palvelut toteutetaan sote-yksikön viikkosuunnitelman mukaisesti. Palveluja on tarjolla eri taajuudella useammasta kerrasta viikossa kerran kuukauteen.
- Sote-yksikön säännöllisiin palveluihin kuuluvat sairaanhoitajan ja terveydenhoitajan vastaanottojen lisäksi lähineuvonta, lääkärin vastaanottopalvelu, laboratorion näytteenotto, apuvälineiden palautus ja kohderyhmien massarokotukset. Suun terveydenhuollon palveluja on terveysaseman tiloissa siihen asti, kun liikkuva palveluyksikkö on otettu käyttöön.
- Sote-palvelut tuotetaan nykyisen terveysaseman rajatuissa vuokratiloissa.
- Keusoten vuokraamat tilat ovat Hyvinvointialueen sote-ammattilaisten yhteiskäytössä. Näihin yhteistoimitiloihin voivat kaikki HVA:n ammattilaiset sopia tapaamisen asiakkaan kanssa palvelun sisällöstä riippumatta. Erikseen sovittavia palveluja voi olla esimerkiksi fysioterapeutin, aikuissosiaalityön, perhesosiaalityön ja lastensuojelun tapaamiset.
- Tilojen omistaja tarjoaa HVA:lta vapautuvia tiloja yleishyödyllisille toimijoille vuokrattavaksi. Tavoitteena on lisätä kyläyhteisön asukkaiden hyte palvelujen tarjontaa. Palveluntuottajiksi toivotaan etenkin palveluja, joihin HVA myöntää palveluseteleitä / maksusitoumuksia.
- HVA ja kuntaomistaja sitoutuvat suunnittelemaan ja kehittämään sote-yksikön toimintaa yhdessä.
- Sote-yksiköt ovat toiminnallisesti osa sote-keskuksia.

Jokelan terveystaseman nykyisten palvelujen (Sininen laatikko) ja Jokelan sote-yksikön (keltaiset laatikot) palvelujen vertailu

Jokelan terveystaseman palvelut vuoden 2024 alussa

- Avosairaanhoido (Kiireetön sairaanhoitajan vastaanotto)
- Suun terveydenhuolto
- Neuvolapalvelut (äitiys- ja lastenneuvolat)
- Fysioterapeutin vastaanotto satunnaisesti
- Apuvälineiden palautus
- Kotihoidon toimisto

Tilojen omistaja tarjoaa HVA:lta vapautuvia tiloja yleishyödyllisille toimijoille vuokrattavaksi. Tavoitteena on lisätä kyläyhteisön asukkaille hyte palvelujen tarjontaa. HVA ja kuntaomistaja suunnittelevat toimintaa yhdessä.

- Kyseessä voi olla mm. järjestötoimijoita ja pienyrittäjiä (esim. jalkaterapeutti, hieroja, fysioterapeutti, kohtaamispaikka, kahvilayrittäjä jne.)
- Osaan esimerkkinä nostettuihin palveluihin Keusote myöntää palveluseleitä / maksusitoumuksia

Esimerkki Jokelan sote-yksikön palvelun toteuttamistavasta. Toteutusta arvioidaan ja tarkennetaan tarpeen mukaan

- Avosairaanhoidon kiireetön vastaanotto
 - o 2 sairaanhoitajaa 3 kertaa viikossa
 - o Lääkärin vastaanotot 1-2 kertaa kuukaudessa
- Neuvolapalvelut
 - o 2 terveydenhoitajaa paikalla kerran viikossa
 - o Neuvolalääkäri 1x /kk
- Lab. näytteenotto kerran viikossa
- Lähineuvontapiste paikalla 1-2 x/kk
- Apuvälineiden palautuspiste
- Kohderyhmien massarokotukset

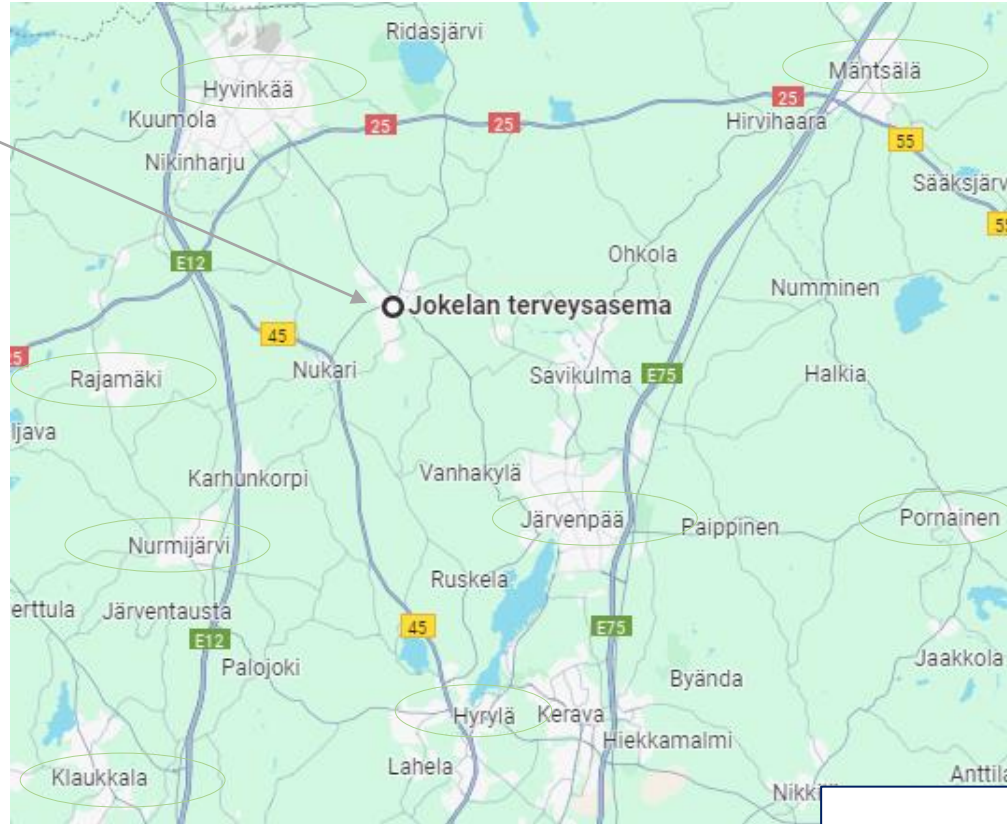
- Tilat ovat yhteistoimitiloja, joihin HVA:n ammattilainen voi sopia tapaamisen asiakkaan kanssa palvelun sisällöstä riippumatta. Esimerkkinä kuntoutusammattilaisen, aikuissosiaalityön, perhesosiaalityön ja lastensuojelun tapaamiset.
- Sote-yksikön toimintaa ja resursointia ohjataan osana sote-keskusten toimintaa. Sote-keskusten laajat palvelut ja digitaaliset palvelut ovat asukkaiden käytössä.

Jokelassa pilotoidaan hammashoitoauton palvelua

Jokela osana Hyvinvointialuetta

Jokelan terveystasema

Rakennusvuosi 1983, 1450 m², Opintie 1

Jokelasta on hyvät raideliikenneyhteydet Hyvinkäälle ja Järvenpäähän

Tuusula mukaan Jokelan sote-aseman kattava saneeraus ja laajennus toteutettiin vuonna 2001 ja tuleville vuosille 1-5 v ennakoitua kohdistuvan 50 000 € kunnostustarve. Henkilöstö on ilmoittanut sisäilmahaitoista. Suun terveydenhuollon hammashoitoyksiköt tulee uusia ja tilat remontoitava. Investointitarve 350 000 €.

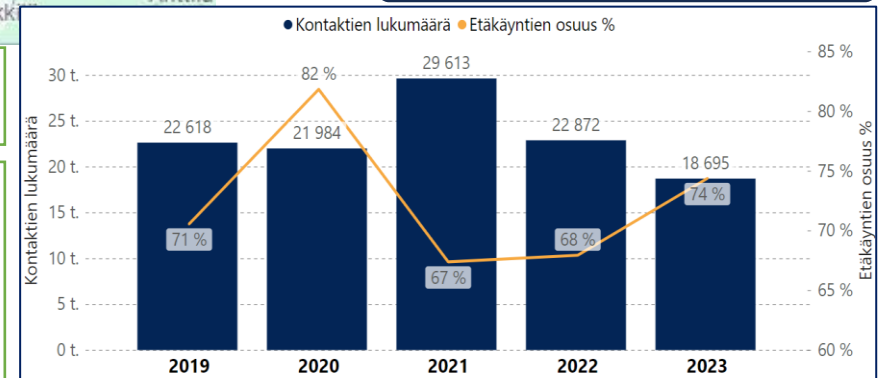
Jokelalaiset edustavat 3,3 % HVA:n asukkaista

Väestö n. 6 700
Keski-ikä 41 v

0-17 v	24 %
18 – 64 v	59 %
Yli 64 v	18 %

Kasvuennuste vuoteen 2038 n. 5%

Avosairaanhoidon palvelukäyttö

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

Toiminnan avainluvut ja arvio muutosten vaikutuksista vaihtoehtoisissa skenaarioissa 1 - 3

		1	2	3
	Nykytila	Vuoden 2019 terveysasematoiminta	Nykytila ylläpidetään	Sote-yksikkö
Tilat	1450 m ²	1450 m ²	1450 m ²	255 m ²
Kokonaiskiinteistökulut (sis. mm vartiointin ja siivouksen) Laboratorion toimipistemaksu	308 950 € /v	308 950 € /v 24 000 € /v	308 950 € /v	54 400 € /v
investointitarpeet	Hammashoitoyksiköt (5 kpl) tulee uusia	Hammashoitoyksiköiden uusiminen 350 000 € → leasing kustannus 70 000 € /v	Hammashoitoyksiköiden uusiminen 350 000 € → leasing kustannus 70 000 € /v	Sth:n täyden palvelun hoitoyksikön hankinta ja ylläpito 100 000 € → leasing kustannus 20 000 € /v + 3 hammashoitoyksikköä 42 000 € /v
Henkilöstö	14 työntekijää 1,36 M€	18 työntekijää 1,96 M€ /v	14 työntekijää 1,36 M€	Palvelua tuottava henkilöstö säilyy, sote-yksikössä on päiväkohtaisesti 3-5 työntekijää 1,36 M€
Kiinteät kulut yhteensä /v	1,67 M€	2,363 M€	1,741 M€	1,476 M€

Laskennassa on huomioitu kiinteät kulut.

Jokelassa tarkasteltavien lähipalveluvaihtoehtojen yhteenveto

	Paluu v 2019 palvelumalliin	Pysytään nykyisessä	Sote-yksikkö
Palvelut	Sote-lähipalvelut ovat konkreettisesti näkyvillä ja omalla kylällä. Saatavuudessa voi olla taukoja	Sote-lähipalveluja jo nyt rajatusti. Lääkärin vastaanotot toteutuvat muualla. Ei laboratoriopalveluja.	Sote-lähipalvelut suunnataan tarpeenmukaisesti. Palveluvalikoima laajenee. Hyte palveluja tuodaan lähemmäs asukasta.
Hyvinvointi-alueen asukkaat	HVA:n asukkaiden palvelujen saatavuuden tasaaminen ei toteudu. Jokelalaiset kokevat saavutettavuuden paranevan, vaikka saavutettavuus digitaalisten palvelujen avulla voisi olla todellisempaa	HVA:n asukkaiden palvelujen saatavuuden tasaaminen on hidasta. Jokelalaisten palvelut pysyvät ennallaan	Asukkaiden palvelujen saatavuus ja laatu yhdenmukaistuu. Digitaalisten palvelujen käyttö lisääntyy siihen kykenevillä. Muuhun alueellisen liikkuvan palvelun kehittämiseen vapautuu resursseja. Pitkäaikaissairaiden, raskaana olevien ja imeväisikäisten lähipalvelu taataan.
Henkilöstö	Henkilöstömäärää lisätään. Henkilöstösaatavuuden rajoitteet voivat estää tavoitteen toteutumisen 18 työntekijää	Henkilöstömäärä on vakiintunutta. Ei muutoksia. Mahdolliset henkilöstövaihdot voivat aiheuttaa rekrytointihaasteita. 14 työntekijää	Sote-keskusten toimintavarmuutta vahvistetaan keskittämällä henkilöstöä. Kuntakohtainen toimintakulttuuri purkautuu hiljalleen. Päiväkohtaisesti sote-yksikössä 3-5 työntekijää. Työntekijöiden määrä ei vähene, vaan kiinteä toimipiste muuttuu.
Tuottavuus ja talous *	+ 3,47 M€ / 5v	+ 0,35 M€ / 5v	- 0,97 M€ / 5v

Tuusulan kunta on antanut lausuntonsa Keusoten HVA:n Palvelujen verkostosuunnitelmasta.

"Tuusulan kunta pitää tärkeänä, että Jokelassa ja Kellokoskella säilyvät palvelut erityisesti yhteistyö-, yhteisö- ja verkostoasiakkaiden ryhmille. Kaikissa näissä asiakasryhmissä Tuusulan kunta tunnistaa kriittisen lähipalvelun tarvetta, erityisesti lapsiperheiden, lasten ja nuorten palveluiden, ikäihmisten ja pitkäaikaissairaiden kohdalla."

"Hyvinvointialueen tulisi kuvata sote-yksiköiden palvelukonsepti ja yksiköissä tarjottavat palvelut sekä toteuttaa "seiniä" korvaavat liikkuvat palvelut ennen kuin palveluverkkomuutoksia on mahdollista toteuttaa. Palvelukonsepti tulisi rakentaa hyvinvointialueen, kuntien ja muiden sidosryhmien yhteistyönä."

"Tuusulan kunnan on mahdollista neuvotella Jokelan ja Kellokosken sote-kiinteistöjen vuokrasta, jotta hyvinvointialue voi tarjota edelleen vähintään keskeisiä sosiaali- ja terveysasemapalveluita Jokelassa ja Kellokoskella. Nämä sote-yksiköt tarjoavat tarkoituksenmukaiset tilat myös liikkuville palveluille. Toistaiseksi liikkuvien palveluiden kehittäminen ei ole sillä tasolla, että palvelut pystyttäisiin toteuttamaan ilman tiloja.

Kunta on tarvittaessa valmis neuvottelemaan ko. kohteiden tyhjiksi jäävien osien vuokraamisesta yksityisten terveys- ja hyvinvointiyritysten kanssa täydentäen palveluntarjontaa terveyspalvelun osalta. Keskeisenä tavoitteena on mahdollistaa hyvinvointialueelle Jokelassa ja Kellokoskella elinkelpoinen konsepti ja kohtuullinen vuokrataso."

Kiitos!

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue